

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 66 — Rok I

Włocławek, środa 20 marca 1946 roku.

Cena 2 złote

Liczby i serce

Akcja Pomocy Zimowej zbliża się ku końcowi i w związku z tym należałoby dokonać pewnego rachunku sumienia obywatelskiego, należałoby otworzyć księgę w której uwidoczniłoby się wpisy cyfrowe, ilustrujące ofiarność społeczeństwa. Trzeba dokonać pewnego podsumowania, aby dowiedzieć się należycie o całej akcji, a jednocześnie mieć dokładny obraz w jaki sposób serca polskie reagują na biedę i nieszczęście ludzkie

Mimo trudnych warunków powojennych większość społeczeństwa wprost od swych ust odejmuje, aby ulżyć doli nieszczęśliwych i wnieść ciepło i serce tam, gdzie panują wszechwładnie nędza, lzy i zimno.

W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie sprawozdawcze Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej m. Włocławka, na którym dowiedzieliśmy się, że od początku akcji opieki społecznej aż po dzień 13 marca r. b. do kasy tegoż Komitetu wpłynęło 230.429 zł. 89 gr.

Gdyby przyjąć, że na tę sumę składają się tylko ofiary, to wówczas dowiedzieliśmy się, że we Włocławku, posiadającym według ostatniego spisu ludności 48.000 mieszkańców, każdy z nas zdobył się przez okres kilkumiesięczny na złożenie ofiary w wysokości zaledwie 5 złotych.

Już przy takim obliczeniu suma powyższa jest śmiesznie niska w porównaniu z potrzebami ogromnymi.

Gdy jednak przyjrzymy się rzeczywistym wpłatom ofiar, gdy zwrócimy uwagę na listy ofiar, wówczas przekonamy się, że społeczeństwo miasta wyraźnie podzieliło się na dwa obozy; obóz ludzi ofiarnych i obóz ludzi, których niewiele, albo wcale nędza ludzka obchodzi.

Zdawałoby się, że do drugiego obozu należą ludzie tacy, którzy może nie tyle z obojętności ile z braku środków materialnych nie mogą przyjść z pomocą.

Niestety, tak nie jest!

Ofiary w 90% wpłynęły od świata pracy, a więc od robotnika i od inteligenta zawodowo pracującego, od ludzi, których zarobki są małe i nie są współmierne z panującymi cenami rynkowymi, od ludzi, którzy nie mogą zdobyć się na odpowiednie odżywianie siebie i swych rodzin, od ludzi, którzy z utęsknieniem wyczekują na dary UNRRA, aby otrzymać lepszą odżywkę i jako tako ubrać się.

Ci, którzy nie wiele mają łamią zdobyty z trudem chleb i podają go nędzy.

A reszta, mimo niejednokrotnie całkiem dobrego dostatku, przeszła obojętnie obok łez i głodu ludzi nieszczęśliwych, obojętnie do tego czasu spoglądała na strzępy ubrań, przykrywających, wychudzone ciała nędzy ludzkiej.

Układ Polsko Jugosłowiański

WARSZAWA, 19. 3. Podczas pobytu w Warszawie premiera rządu jugosłowiańskiego marszałka Broz Tito, został podpisany układ o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Rzeczypospolitą Polską i Federacyjną Ludową Republiką Jugosłowiańską.

Układ ten jest naturalnym następstwem wielkich doświadczeń obudwóch krajów w ubiegłej wojnie, która Narodowi Polskiemu i Narodowi Jugosławii groziła całkowitym zniszczeniem.

Układ ten wzmacnia między bratnimi słowiańskimi narodami obydwu państw więzy przyjaźni, które szczególnie utrwaliły się i okrzepły w toku wspólnej walki o niepodległość i demokrację przeciwko Niemcom i ich sojusznikom.

Układ jest również wielkim wkładem do utrwalenia pokoju między-narodowego.

Układ został zawarty w duchu statutu Organizacji Narodów Zjednoczonych i ważność jego przewidziana jest na okres lat 20.

Układ podpisał w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej premier Rządu Jedności Narodowej Edward Osóbka-Morawski i w imieniu Skup-

czyny Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosłowiańskiej premier rządu

i marszałek Jugosławii Józef Broz Tito.

Sytuacja w Grecji zaostrza się

ATENY, 19. 3. W związku ze zbliżającym się terminem wyborów w Grecji sytuacja z dnia na dzień zaostrza się.

Minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii trwa na stanowisku, że wybory te winny być przeprowadzone w dniu 31 marca. Cała ludność Grecji natomiast sprzeciwia się temu terminowi, twierdząc, że wybory zostaną przeprowadzone w warunkach

nieodpowiednich dla ich dokonania w sposób należyty.

Amerykańsko radziecka komisja

NOWY JORK, 19. 3. Prasa amerykańska donosi, że wczoraj rozpoczęła swoją działalność amerykańsko radziecka komisja na Korei, w skład której wchodzi około stu osób.

Ambasador Lange nie przyjął zaproszenia

WASZYNGTON, 19. 3. Ambasador R. P. w Waszyngtonie prof. Lange nie przyjął zaproszenia na bankiet

urządzony na cześć Churchila w dniu 15 marca roku bieżącego w hotelu Waldorf Astoria w Nowym Jorku.

Zakończenie konferencji lotniczej

PARYŻ, 19. 3. W Paryżu została zakończona Międzynarodowa Konferencja Lotnictwa cywilnego, w której, między innymi, brała udział delegacja polska.

Pewne trudności powstały na konferencji w związku z opłatami za bilety pasażerskie w różnych krajach. Sprawy te jednak zostały załatwione pomyślnie.

Świat pracy, jak w każdej akcji, tak i w tej zdał egzamin z wynikiem celującym, a reszta?...

Rozesłane nalepki do sprzedaży, które w niczym nie obciążały sprzedającego, a odwrotnie były nowym ciężarem dla kupujących, a więc znów w większości dla świata pracy, są zwracane w 90% spowrotem do Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej.

Nie tylko więc, że w imieniu własnym nie składa się żadnej ofiary, ale nadto nie chce się podjąć trudu w sprzedaży nalepek.

Jedna z organizacji, do której należy tylko świat t. zw. posiadających zadeklarowała sprzedaż nalepek wśród swych członków na sumę 35 tysięcy złotych. Z sumy tej jednak do kasy Komitetu wpłynęło tylko 1435 zł., a więc wszystkiego 4%.

Nie też dziwnego, że na zebraniu padały słowa oburzenia za zajęcie takiego stanowiska wobec najistotniejszych potrzeb.

Ileż to razy spotykamy wśród nierozumnych zwierząt uczucie litości w stosunku do nieszczęścia innego zwierzęcia. Czyżby nam ludziom, do tego stopnia zamieniły się w kamień, że żadna lza, żadne nieszczęście ludzkie nie mogą wywołać wzruszenia i litości?

Nie piętnujemy nikogo. Zwracamy tylko uwagę na fakt, który nie powinien mieć miejsca. Sądźmy, że to chwilowe zaniechanie, nie jest spo-

wodowane oziębłością czy niechęcią. Jesteśmy raczej skłonni przypuszczać, że wpłynęły na to inne warunki, ale jednocześnie musimy z obowiązku dziennikarskiego, który skrzętnie notuje każdy fakt, stwierdzić, że ludzie gorzej usytuowani, a więc świat pracy swych obowiązków nie zaniedbał i dał przykład, jak należy w obecnej sytuacji podchodzić do rzeczy istotnych.

W zakończeniu niech mi wolno będzie podać kilka rzeczowych liczb, ilustrujących potrzeby tylko na jednym odcinku, na odcinku dzieci polskich.

Według danych zebranych przez Ministerstwo Oświaty jest w Polsce około 6 milionów dzieci w wieku do lat 14. Z tej liczby tylko niecałe 2 miliony dzieci przybywa w domach rodzinnych w znośnych warunkach i nie wymaga opieki.

A reszta — wynosząca 4 miliony dzieci?

Z reszty tej 400 tysięcy dzieci to sieroty, 700 tysięcy dzieci to półsieroty, około trzech milionów dzieci wymaga mimo opieki rodziców wydatnej pomocy i forsownego dożywiania.

Jakież z tego wnioski? Cyfry mówią; że 4 miliony dzieci nie znają uczucia sytości, że są to dzieci fizycznie wyczerpane, że dzieci te nie wiedzą co to jest szczęśliwe dzieciństwo, a ponad milion z nich nie ma dachu rodzinnego nad głową, żyje w opłakanych warunkach, głodując i marząc.

Czyż mamy pisać o tym, że dziecko jest najcenniejszym skarbem, że stanowi przyszłość i bogactwo narodu? To są rzeczy ogólnie znane, i nie czas ku temu, by o tym pisać. Tu jest potrzebne działanie, tu trzeba przyjąć z pomocą jak najszybszą, tu trzeba jak najprędzej porwać dziecko w ramiona, przytulić do siebie, dać mu odrobinę szczęścia, nasycić, napoić i ubrać.

Nie zwracając uwagi na niedolę bliźnich stajemy się złodziejami ich szczęścia. Pamiętamy tylko o sobie, nie pomni, że nasze szczęście jest krótkotrwałe, że może runąć w każdej chwili i że my sami z szeregu sytych możemy być wyrzuceni, by zająć miejsce w szeregu głodnych.

Poruszyłem tylko odcinek dzieci polskich, a przecież są potrzeby inne. Są jeszcze starcy, bezdomni, chorzy, matki i wdowy... Szeregi nieszczęśliwych są liczne, olbrzymie... Wymowa liczb jest przerażająca...

Serce musi przemówić. Musi przemówić serce mężczyzny, kobiety i dziecka. Najwyższy czas, by zerwać z serc swoich skorupę samolubstwa, czas by własne serca rozgrzać i przyjść z pomocą bliźniemu.

Do Twego serca, obywatelu, pukają drobne dziecięce rączki, do Twego serca, obywatelko, zaglądnij pełne łez oczy matek i wdów, o ciepło wazszych serc proszą wszyscy chorzy, opuszczeni, bezdomni i nieszczęśliwi.

A. Turczynowicz.

Przyjęcie u marszałka Tito

WARSZAWA, 19. 3. Marszałek Józef Broz Tito w czasie swojego pobytu w Warszawie wydał przyjęcie, na którym byli obecni czolowi przedstawiciele świata politycznego, Wojska, korpus dyplomatyczny, członko-

wie Krajowej Rady Narodowej, Rządu Jedności Narodowej, ambasador Związku Radzieckiego, ambasador Stanów Zjednoczonych, W. Brytanii, Francji i innych państw i przedstawiciele Wojska Polskiego z marszał-

kiem Rolą-Zymierskim na czele.

Na przyjęciu był również obecny Prezydent Krajowej Rady Narodowej Ob. Bolesław Bierut, powitany przez marszałka Tito i ambasadora Jugosławii Liumowicza.

Polska sojusznikiem

MOSKWA, 19. 3. Przedstawiając plan 5-letni odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej Związku Radzieckiego od 1946 do 1950 roku, przewodniczący urzędu planowania, Wozniesieński podkreślił, iż dzięki zwycięstwu nad Rzeszą niemiecką i Japonią narody ZSRR mogą przedstawić swój przemysł na pracę pokojową.

Rozwój gospodarczy ZSRR, odbudowa kraju i rozwój przemysłu dokonywują się według planu państwowego. Dochód narodowy i spożycie należy powiększyć. W najbliższym czasie będzie zniesiony system kartkowy. Przez systematyczne obniżenie cen Rząd Radziecki będzie dążył do podniesienia stopy życiowej narodu. Plan przewiduje postęp techniczny we wszystkich gałęziach gospodarczych aby umożliwić wzrost produkcji i wydajność pracy i nie tylko dogonić ale i przewyższyć osiągnięcia techniczne państw zagranicznych.

Obowiązkiem narodu radzieckiego — powiedział Wozniesieński — jest powiększenie siły obronnej ZSRR i wyposażenie Armii Czerwonej w najnowocześniejszy sprzęt. Związek Radziecki musi posiadać wielką armię, aby zabezpieczyć się przed możliwością nowej agresji i dla ochrony pokoju.

Południowy Sachalin i wyspy Kurylskie nie będą już stanowiły w przyszłości bazy dla ataków japońskich, lecz umożliwią Związkowi Radzieckiemu dojście do oceanu. Wolna i Demokratyczna Polska nie będzie więcej odskocznią dla ataków niemieckich na granice ZSRR, lecz będzie jego sojusznikiem w obronie przeciwko agresji niemieckiej.

Przyczyny wybuchu w Berlinie

BERLIN, 19. 3. Agencja Brytyjska w Niemczech donosi, że śledztwo wykazało, iż wybuch w komendzie głównej w Berlinie, o którym donosiliśmy w swoim czasie, został spowodowany przez policjanta nazwiskiem Horst Schlim. W czasie tego

wybuchu zginęło trzy osoby, a setki odniosły rany.

Horst Schlim rzucił granat ręczny na barak z amunicją. W następstwie wybuchu kilka tysięcy budynków zostało uszkodzonych.

Leon Blum w U. S. A.

WASZYNGTON, 19. 3. Przedstawiciel Francji Leon Blum odbył po przybyciu do Stanów Zjednoczonych konferencję z ministrem spraw zagranicznych Byrnesem w sprawie pożyczki dla Francji.

BERNO, 19. 3. Szwajcaria zawarła już szereg układów handlowych. Na akcję tę uzyskała ona pożyczkę w wysokości 15 milionów funtów sterlingów.

Dotychczas Szwajcaria zawarła,

Odezwa Generalnego Sekretarza

LONDYN, 19. 3. Generalny Sekretarz Organizacji Narodów Zjednoczonych Trygwe Lie wydał odezwę, w której zaznacza, między innymi, że po zwycięskim zakończeniu wojny, należy całą energię skupić w pracy nad odbudową zniszczeń dokonanych przez wroga.

Cała inteligencja i energia ludzkości powinna być wyłożona w kierunku pracy nad utrwaleniem pokoju oraz jego zabezpieczeniem. Nie wątpi on, że wszystkie narody, a co za tym idzie i naród angielski, wyłożą wszystkie siły, by przyczynić się do wypełnienia tej doniosłej pracy.

LONDYN, 19. 3. Rząd Wielkiej Brytanii wydał oficjalny komunikat w sprawie demobilizacji armii Andersa.

Demobilizacja przeprowadzona zostanie ostatecznie od dnia 20 b. m. przy czym — jak już donosiliśmy —

żołnierzom zostaną doręczone dwie odezwy: Rządu Jedności Narodowej i ministra Bevena.

Rząd Wielkiej Brytanii zaznaczył, że decyzja jego w sprawie demobilizacji armii Andersa jest nieodwołalna.

Hoover w Paryżu

PARYŻ, 19. 3. Następca naczelnego dyrektora UNRRA Hoover przybył do Paryża, na konferencję w związku z sytuacją gospodarczą w Europie. Zwrócił się on z apelem do lud-

ności Stanów Zjednoczonych o jak najdalej idącą oszczędność w zużyciu zboża, którego zapasy są niezbędne dla Europy po straszliwych zniszczeniach wojny.

BYDGOSZCZ, 19. 3. Wielki zator lodowy, jaki powstał pod Chełmnem, ruszył. W związku z tym poziom wody obniżył się w tych okolicach o 67 cm.

Pod Grudziądem lotnictwo radzieckie przeprowadzało w dalszym ciągu akcję niszczenia zatorów lodo-

Wielki zator ruszył

wych. Saperzy żłobią specjalne leje, którymi woda spływa zmniejszając niebezpieczeństwo powodzi. Do akcji użyto nowych środków technicznych.

Dnia 21 marca spodziewany jest przyływ nowej fali w związku z napływem wód z Bugu.

Młodzież polska u marszałka Tito

WARSZAWA, 19. 3. Marszałek Józef Broz Tito przyjął w pałacyku Łazienkowskim przedstawicieli organizacji młodzieżowych polskich. Wśród tych delegacji byli przedstawiciele Związku Walki Młodych, TUR-u, Wici i innych.

Marszałka Tito powitała ob. Kryszanka. Odpowiedział krótko i serdecznie marszałek Tito, podkreślając iż więzy przyjaźni, jakie jednoczą młodzież jugosłowiańską i polską umacniają jeszcze bardziej wspólnotę obu narodów.

Podczas rozmowy poruszono sprawę obozów letnich i wymiany młodzieży w okresie wakacyjnym.

Koszt ochrony mostów w Toruniu

W Toruniu koszt ochrony mostów w Toruniu w czasie napływu kry i groziwej powodzi wyniósł 11 milionów złotych.

Ktoś musi za to odpowiadać

WARSZAWA, 19. 3. „Dziennik Ludowy” omawiając sprawę ostatniej klęski powodziowej na Pomorzu oświadcza co następuje:

„Nie znamy dokładnie przyczyny powstania zatoru, ale już dziś można powiedzieć z dużą dokładnością, że główną przyczyną musiało być niedoświadczenie miejscowych władz, nieprzygotowanie się do ruszenia lodów i zlekceważenie zupełnie niebezpieczeństwa. Ot po prostu staropolskim zwyczajem liczone, że „jakoś tam będzie”. Rezultat: milionowe straty i setki ludzi bez dachu nad głową!

Jeżeli w Warszawie, pomimo 4 mostów leżących na dnie Wisły zdołano nie dopuścić nie tylko do utworzenia się zatoru, ale nawet obroniono 2 bardzo prymitywnej konstrukcji drewniane mosty, budowane przez wojsko i obliczone tylko na krótkotrwały żywot, to jest to rezultat wyłożonej pracy i poczucia obowiązku. Jeżeli natomiast powstają zatory, tam, gdzie ich nigdy normalnie nie

bywa, to jest to skutek czyjejś karygodnej lekkomyślności.

Podobno w sprawie tej wszczęto odpowiednie dochodzenie. Społeczeństwo chciałoby, żeby tym razem to dochodzenie „nie rozlało się po kościach” i nie znalazło winnego, ale żeby winowajców zdemaskować i ukarać.

Nie chcą Niemców

LONDYN, 19. 3. Na Trafalgar Squar odbyły się wielkie manifestacje w związku z żądaniem wysiedlenia wszystkich Niemców przebywających na terenie Anglii.

Plan gospodarczy w Z. S. R. R.

MOSKWA, 19. 3. Pięcioletni plan gospodarczy odbudowy w Związku Radzieckim został zatwierdzony przez Radę Najwyższą.

W czasie obrad podkreślono, że

Ma na sumieniu 4 miliony ofiar

LONDYN, 19. 3. Aresztowany niedawno komendant obozu w Oświęcimiu jest oskarżony w pierwszym rzędzie o to, że spowodował on śmierć 4 milionów ludzi.

Skarga Słoweńców

TRIEST, 19. 3. Słoweńcy złożyli na ręce władz sojuszniczych skargę na policję austriacką. W skardze tej podkreślają, że policja nie zezwala na odbywanie zebrań.

Słoweńcy proszą o interwencję w tej sprawie i otoczenie ich opieką.

Demonstracje przeciw gen. Franco

NOWY JORK, 19. 3. W Nowym Jorku doszło do wielkich manifestacji przeciwko rządowi generała Franco w Hiszpanii.

Wielotysięczny tłum zgromadził się przed konsulem hiszpańskim wznosząc wrogie okrzyki przeciwko generałowi Franco. Do zajść żadnych nie doszło.

Szwajcaria zawiera układy

układy: z Polską, Czechosłowacją, Norwegią, i Danią. W najbliższym czasie zostaną zakończone rokowania w sprawie układów z Rumunią i Węgrami.

Demobilizacja 20 marca

żołnierzom zostaną doręczone dwie odezwy: Rządu Jedności Narodowej i ministra Bevena.

Rząd Wielkiej Brytanii zaznaczył, że decyzja jego w sprawie demobilizacji armii Andersa jest nieodwołalna.

16 milionów ton dostarczy UNRRA

WASZYNGTON, 19. 3. Naczelnym dyrektorem UNRRA Lehmann wydał odezwę, w której podkreśla, że pomoc UNRRA dla Europy zostanie zakończona w roku 1946. W okresie tym zostanie przewieziona 16 milionów ton żywności dla Europy.

Pomoc dla Dalekiego Wschodu trwać będzie do marca 1947 roku.

OBYWATELE!

Znowu kula skrytobójcza przecięła pasmo życia dwóch żołnierzy Armii Czerwonej i członka Milicji Obywatelskiej, — kula wystrzelona przez tych, którzy wbrew prawu i zasadom moralnym przeciwstawiają się odbudowie naszej Ojczyzny.

Oburzenie całego społeczeństwa, odraza, jaką budzi ich postępowanie będzie piętnem wieczystej hańby, które historia wyrzeje na zawsze w duszach polskich.

Stojąc na posterunku zginęli przedstawiciele Sprzymierzonej z nami Armii i Milicji Obywatelskiej, strzegący ładu i bezpieczeństwa.

Śmierć poległych od kuli Pietrowa, Safronowa i Wujkiewicza jest jednym z tragicznych ogniw w pracy

nad odbudową kraju. Padli oni od kuli zbrodniarzy usiłujących twórczą pracę polskiego robotnika, chłopca i inteligentia osłabić i utrudnić.

Mylą się jednak wszyscy skrytobójcy, sądząc, iż kule ich osłabia naszą wolę, zniechęca do Wielkiej sprawy, podważa przyjaźń ze Związkiem Radzieckim.

Krew tych ofiar będzie jeszcze jednym umocnieniem naszych wspólnych dążeń do utrwalenia sojuszu, i wypełnienia trudu nad dźwignięciem z ruin i zgłiszcz naszej Ludowej Polski Demokratycznej.

KOMITET POROZUMIEWAWCZY BLOKU DEMOKRATYCZNEGO

Włocławek, 20 marca 1946 r.

Pogrzeb ś. p. Wujkiewicza

Przeszło 10-tysięczny tłum odprawił w miejscu wiecznego spoczynku ś. p. Józefa Wujkiewicza. Ulicami miasta przeciągnął kondukt żałobny, na czele którego szli przedstawiciele Starostwa i Zarządu Miejskiego. Za nimi dziesiątki delegacji z wieńcami od kolegów, przyjaciół, stronnictw politycznych, organizacji, związków i inne. Dalej las sztandarów, kompania honorowa Milicji Obywatelskiej.

Przed trumną, przykrytą sztandarem biało-czerwonym orszak duchowieństwa, za trumną najbliższa rodzina i grono przyjaciół oraz ci wszyscy, którzy przyszli oddać ostatnią usługę Zmarłemu.

Przy dźwiękach marsza żałobnego kondukt wyruszył z kościoła św. Jana, o godzinie 16-tej, i przeszedł ulicami: 3 Maja, pl. Wolności, Warszawską, Alejami Szopena. Na trasie panował wzorowy porządek utrzymywany przez członków Milicji Obywatelskiej.

Tłumy robotników fabrycznych i pracowników instytucji, wzięły również udział w pogrzebie. Szły delegacje, szły szeregi robotników, przedstawiciele Związków, i liczne zastępy młodzieży.

Na cmentarzu, nad trumną jako pierwszy głos zabrał zastępca komendanta Powiatowego Milicji Obywatelskiej por. Salich w imieniu kolegów żegnając Zmarłego.

— Zginął on — powiedział mówca — od kuli skrytobójczej wysłanej przez Polaków, tych, którzy w pracy nad odbudową naszej Polski Demokratycznej stawiają przeszkody i utrudniają ją dla korzyści osobistych. Krew ś. p. Wujkiewicza, przelana na posterunku woła o odwet, umacnia w dążeniu do poszanowania prawa i pracy nad odbudową Polski Demokratycznej. Nad grobem zabitego koledzy ślubują trwać na posterunku, aż do chwili całkowitego oczyszczenia kraju z tych, którzy pod znakiem N. S. Z. dokonywują bratobójczych mordów.

Wicestarosta Czekański w przemówieniu swoim podkreślił, że w okresie odbudowy kraju ze zniszczeń wojennych winniśmy się wszyscy zastanowić nad grozą, jaka wieje z tych morderstw. Miliony ofiar pochłonęła krwawa okupacja niemiecka, tymczasem w chwili gdy wszystkie wysiłki Naród Polski stara się zjednoczyć dla umocnienia siły Polski Demokratycznej, znajdują się tacy, którzy wysyłając bratobójcze kule niszczą życie Polaków stojących na straży prawa.

Skolei głos zabrał prezes Miejskiej Rady Narodowej ob. Bojańczyk.

Zaznaczył, on, iż liczne ofiary mordów dokonywanych ostatnio budzą w sercach Polaków oburzenie na

tych, którzy w skrytobójczy sposób pozbawiają życia Polaków stojących na posterunku i straży prawa. Niechże ta ziemia polska będzie Zmarłemu lekka we śnie wiekiustym.

W imieniu Polskiej Partii Robotniczej przemawiał ob. Marczewski, podkreślając ofiarną ś. p. Wujkiewicza w pracy dla dobra kraju.

— Mordy skrytobójcze — powiedział mówca — świadczą o tym, że istnieją wśród nas grupy reakcyjne, które wrogo ustosunkowują się do Polski Ludowej, którą twardą swą pracą tworzą polski robotnik, chłop i inteligent pracujący. Nie możemy patrzeć biernie na te mordy. Musimy podjąć zdecydowaną walkę z tymi elementami faszystowsko-hitlerowskimi.

W zakończeniu ob. Marczewski wezwał zgromadzonych do zastanowienia się głębokiego nad faktami zabójstwa, podkreślając, że przede wszystkim winna to zrozumieć młodzież, będąca przyszłością narodu.

Imieniem Związków Zawodowych, Zmarłego pożegnał ob. Bartosiewicz. Ohymy tej zbrodni — podkreślił mówca — winna wstrząsnąć sumieniem każdego Polaka, szczerego demokraci, któremu dobro Polski Ludowej leży na sercu. Ludzie, którzy służąc obcym pieniądzą strzelają z ukrycia do swoich braci muszą ponieść zasłużoną karę. Ofiara życia, jaką złożył w pracy nad odbudową potęgi Polski ś. p. Wujkiewicz umocnił świat pracy zjednoczony w Związkach Zawodowych, a liczący w Włocławku ponad 11 tysięcy członków, w jego dążeniach dla umocnienia polskiej demokracji.

Przedstawiciel organizacji chłopskich złożył hołd pamięci Zmarłego, zaznaczając, że chłopcy polscy potępią tego rodzaju zbrodnicze zamachy, jakim były strzały w pierś Polskiego Milicjanta. Pamięć jego przetrwa długo w sercach ludu, który w żmudnym wysiłku odbudowuje Polskę z ruin i zgłiszcz.

W imieniu Polskiej Partii Socjalistycznej głos zabrał ob. Wiśniewski, piętnując tych, którzy w skrytobójczy sposób pozbawili życia ś. p. Wujkiewicza.

Mówca zakończył słowami:

— Spój, Towarzyszu, w tej krwi i trudem ludu przesiąkłej ziemi, niech Ci ona lekka będzie. i bądź pewien, że dzieło wspólnie rozpoczęte doprowadzimy do końca. Odbudujemy i umocnimy naszą Ludową Polskę Demokratyczną.

Salwa oddana przez kompanię honorową poprzedziła przemówienia.

Pochyliły się sztandary i zwłoki ś. p. Józefa Wujkiewicza spoczęły w grobie. (b).

Rezolucja

Cały świat pracy naszego miasta i powiatu stanął w obliczu coraz częstszych wypadków mordowania naszych braci, którzy stoją na straży Demokracji Ludowej, i naszych Sojuszników żołnierzy Związku Radzieckiego. Dopiero kilka dni upłynęło jak pogrzebaliśmy ich zwłoki, a obecnie znów stanęliśmy nad grobem zamordowanego bojownika i obrońcy naszej wolności. Wszyscy oni padli z rąk zbrodniczej bandy NSZ grasującej w naszym i sąsiednich powiatach. Zbrodniarze ci są to albo ogłupieni, albo też oplacani przez rodzimą lub obcą reakcję, która dąży do tego by wywołać w kraju ferment i niezadowolone szerokich rzesz naszego społeczeństwa, zastraszyć i rozbić nas na wrogie sobie obozy, oraz podważyć stosunki ze Związkiem Radzieckim.

Przeżnięte elementy faszystowskie wykorzystują nasze trudności gospodarcze, które pozostała nam wojna, posuwając się przytem do najohydniejszych zbrodni.

Stwierdzając powyższe fakty, świat pracy zorganizowany w Zw. Zawodowych na terenie naszego powiatu liczący 11-cie tysięcy członków, najkategoryczniej potępia zbrodnicze metody stosowane przez rodzimą i obcą reakcję, i ślubuje stać wiernie na straży ideałów, za którą polscy demokraci zostali pomordowani. W związku z tym żądamy od Władz marodajnych, aby:

1) wszyscy, byli właściciele folwarków w naszym powiecie, zostali

z terenu naszego powiatu, usunięci, gdyż są oni rozsądkiem i wylegarnią faszystów NSZ;

2) z gmin, gdzie najczęściej zatrzymują się bandy NSZ przesiedlić najbogatszych gospodarzy na inne tereny;

3) w gminach, gdzie przebywają bandy i znajdują tam pomoc, lub też zajdzie wypadek morderstwa, zastosować do winnych jak najsroższe represje, łącznie do kontrybucji i konfiskaty majątku.

Uważamy, że dosyć długo słowem staraliśmy się udowodnić naszą szczerą ochotę współpracy dla dobra Kraju i Narodu. Zamiatamy nasze nie odniosły skutku. Zmusza nas to do przyjęcia innej metody czynu. Niech przeciwnicy nie myślą, że świat pracy da się zastraszyć ich zbrodniami.

Świat pracy pragnie pokoju wewnętrznego dla odbudowy zniszczonego kraju i gospodarstwa narodowego. Świat pracy dowiódł, że potrafi o chłodzie i głodzie dźwigać kraj gospodarczo wwyż i dowiedzieć tego, że potrafi i walczyć nadal. Wszystkim chcącym zakłócać ład i porządek, damy należyta odprawę. Muszą na sobie poczuć twardą pięść robotnika, chłopca i inteligentia pracującego. Muszą się dowiedzieć, że Demokracja Ludowa, to dla nas Wielka Rzecz.

Pow. Rada Zw. Zawodowych we Włocławku

Kronika

<p>DYŻURY APTEK: Dziś Pl. Dąbrowskiego</p> <p>W TEATRZE Ziemi Kujawskiej dn. 21. 3 o g 7 wiecz. gościnne występy Jerzego Junoszy</p>	<p>Dzisiaj ŚRODA 20 MARCA Entemio</p>	<p>Kalendarzyk słowiański Kacimierza</p> <p>Słońce: wschód o godzinie 6 41 zachód o godzinie 17 48</p>
--	---	--

W lusterku

W 350 rocznicę przeniesienia stolicy do Warszawy

Przed 350 laty, Warszawo, doznałaś wielkiego losu rozkwitu: weszłaś na drogę nieśmiertelnej sławy, stolicą się stałaś Rzeczypospolitej.

A po tylu latach, trwasz znów niezmienna, z ruin się dźwigasz Wielka, Niezwalczona, Ty w bohaterstwa okryta promiennosc, i ukochna serca polskich milionem.

Agapit.

Kontrola Komisji Mieszkaniowej. W dniu 8 marca 1946 roku kierownik prokuratury w Włocławku prokurator Michałkiewicz, w asystencji kuratora rejonowego na miasto i powiat Włocławek, Wiśniewskiego oraz przy udziale przedstawicieli Związków Zawodowych i Miejskiej Rady Narodowej przeprowadzili kontrolę Komisji Mieszkaniowej w Włocławku.

Komunikat ZWM-u. Przy Miejskim Zarządzie ZWM we Włocławku został zorganizowany Klub Sport. „Zryw”. Na członków danego klubu zapisuje się wszystkich amatorów boks, piłki nożnej lekko-atletyki oraz gier sportowych.

Zapisy przyjmuje Sekretariat ZWM Słowackiego 4b godz. 8-18-tej.

Sekretariat KSZWM „Zryw” przyjmuje zapisy juniorów na Pierwszy Krok Bokserski. Treningi odbywają się w poniedziałki, środy i piątki wieczorem o godzinie 19-tej.

Zebranie organizacyjne Towarzystwa Ogródków Działkowych. W dniu 24 marca 1946 r. w niedzielę o godz. 10 rano na sali Świetlicy Ubezpieczalni Społecznej we Włocławku, ul. Kilińskiego Nr. 16 odbędzie się zebranie organizacyjne członków odnowicieli Tow. Ogródków Działkowych i Robotniczych osiedli podmiejskich.

Działalność przedwojenna tego Towarzystwa jest ogólnie znana, obecnie w Polsce Demokratycznej Towarzystwo znajdzie jeszcze lepsze warunki dla swej działalności, dlatego spodziewać się należy dużego zainteresowania ze strony społeczeństwa.

Wznowienie działalności przypada na najcięższy w wyżywieniu mieszkańców miast w Polsce okres; dobrze się składa, że pomyślano u nas o zorganizowaniu Tow. Ogródków, jako samopomocy dla tych, którzy będą uprawiali ogródki.

Oby tylko hasło tej samopomocy znalazło właściwy oddźwięk w sercach i umysłach tego społeczeństwa, a wraziło się następnie w jak najliczniejszym udziale w zebraniu, a następnie w gremialnym zapisywaniu się na członków.

Wzywamy więc wszystkich, którzy zdają sobie sprawę z doniosłości faktu wznowienia działalności Towarzystwa Ogródków Działkowych we Włocławku, do wzięcia udziału w powyższym zebraniu.

Porządek obrad: 1) Wybory Prezydium; 2) Odczytanie regulaminu Towarzystwa; 3) Wybory Władz T-wa; 4) Dezyderaty członków.

PREZYDENT MIASTA
(—) I Kubecki.

Uruchomienie nowej komunikacji pocztowo-pasażerskiej.

Uruchomiono z dniem 20 marca 1946 r. komunikację pocztowo-pasażerską na trasie:

C) Inowrocław — Piotrków Kuj. — Włocławek (ambulans Nr. 132-S).
W ambulansie będzie czynny oddział nadawczy poczty ruchomej, oznaczonej na linii pod C numerem 132-S.

Do zakresu czynności tego Oddziału w dziale służby zewnętrznej będzie należeć sprzedaż znaczków oraz przyjmowanie zwykłych i polecenych przesyłek listowych.

Opłata za przejazd wynosi 2 zł. za kilometr.

Ilość podróży nie może przewyższać ustalonej maksymalnej ilości miejsc w autobusie.

Sprzedaż biletów w Urzędzie pocztowym Inowrocław 1 oraz we wszystkich urzędach i agencjach pocztowych czynnych w miejscach postoju autobusu.

Z uwagi na wymianę ładunku pocztowego w poszczególnych miejscach postoju wykupywanie biletów przy wsiadaniu do wozu u konduktora autobusu jest niedozwolone.

Zarząd Pocztowy nie bierze odpowiedzialności za szkody wynikłe z niepunktualnego kursowania autobusu i z innych wypadków, mogących zajść w drodze — odeń niezależnych.

Odjazd autobusów pocztowych z Inowrocławia następuje o godz. 7.40; przyjazd do Włocławka o godz. 11.20.

Odjazd z Włocławka o godz. 15.45; przyjazd do Inowrocławia o godz. 19.25.

Rozdzielnictwo surowców ziół leczniczych. Nie wszystkim zakładom farmaceutycznym, przetwórciom, zielarskim aptekom, hurtowniom aptekarskim i drogerijom jest znane, że „Społem“ zakupiło na zlecenie Ministerstwa Aproprowiacji i Handlu dla potrzeb krajowych i dla celów eksportowych poważne ilości surowców ziół leczniczych, przemysłowych i spożywczych wartości około 20.000.000 złotych.

Wnioski o zwolnienie należy po zaopatrzeniu ich w poświadczenie celowości przez Wojewódzkie Wydziały Farmaceutyczne, względnie Zdrowia lub Izby Aptekarskie, a odnośnie spożywczych przez Wydziały Aproprowiacji i Handlu kierować bezpośrednio do Departamentu Ziemiopłodów w Ministerstwie Aproprowiacji i Handlu w Warszawie, ul. Puławska Nr. 28.

Informacji szczegółowych o asortymencie, cenach i punktach odbioru udzielają referaty zielarskie Oddziałów Rolniczych „Społem“ w miastach wojewódzkich lub Centrali „Społem“ — Warszawa, ul. Grażyny Nr. 13.

W dniu 13 b. m. rozstała się z tym światem ś. p. Natalia Szulcowa, wdowa po profesorze gimnazjów kaliskich, łowickich i włocławskich, a ostatnio profesorze Seminarium Duchownego we Włocławku. Zmarła przez długie lata była także nauczycielką gimnazjalną w Łowiczu, a we Włocławku wykładała w gimnazjum siostry swej, ś. p. Aspisowej.

Odmaczała się ś. p. Natalia Szulcowa wybitną filantropią; była założycielką ochronki w Łowiczu, pracowała w Towarzystwach Dobroczynności i zawsze siała cichą pomoc potrzebującym. Pogrzeb odbył się w sobotę, 16 b. m.

Cześć jej pamięci!

Ktokolwiek wie co o Kowalskim Stanisławie, ur. 16.2.1927 r. w Wilnie, syn Waclawa i Aleksandry, uczeń, zamieszkały poprzednio w Wilnie, ul. Mickiewicza 5, który powrócił z Kaługi i miał przybyć do Włocławka, jest proszony o podanie adresu do Polskiego Czerwonego Krzyża w Włocławku, ul. Piusa XI nr. 8.

Reklama — to potęga przemysłu i handlu Ogłaszajcie się w „Gazecie Kujawskiej“

Nadleśnictwo Państwowe
Włocławek

OGŁOSZENIE

Nadleśnictwo Włocławek wydzierżawi w drodze przetargu ofert pisemnych prawo rybołówstwa na jeziorach:

1) Świesz — leśnictwa Osięciny, o pow. 23,80 ha znajdującego się na terenie powiatu niezawaskiego, gminy Piotrków Kuj.

2) Samszyce — leśnictwa Osięciny, o pow. 6,00 ha znajdującego się na terenie powiatu niezawaskiego, gminy Osięciny, na okres 6 lat i 15 dni t. j. od 15 kwietnia 1946 do 31.III. 1952 roku.

Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem „Przetarg na jezioro Świesz“ lub „Przetarg na jezioro Samszyce“, składać należy w kancelarii Nadleśnictwa Włocławek (Łuba I) do dnia 31 marca 1946 r. godz. 12-ta.

Oferta powinna opiewać na roczny czynsz z 1 ha powierzchni w kg. szczupaka, przyczem obliczenie czynszu odbywać się będzie wg. cen wolno-rynkowych w czasie od 1 — 24 XII każdego roku, oraz winno zawierać oświadczenie, że warunki przetargu są oferentowi znane i że zgadza się na nie bez zastrzeżeń. Na dotrzymanie warunków przetargu składać należy przez Nadleśnictwo na rachunek Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu w Kasie Skarbowej w Toruniu wadium w wysokości 10% sumy oferowanego rocznego czynszu. Potwierdzenie wpłacenia wadium winno być dołączone do oferty.

Koszty przetargu ponosi oferent, którego oferta zostanie przyjęta. Prawo wyboru oferenta zastrzeżone sobie Dyrekcja Lasów w Toruniu — niezależnie od wysokości zaoferowanego czynszu, jak również odrzucenie wyniku całego przetargu bez podania powodu i zarządzenia ponownego przetargu lub wydzierżawienia jeziora z wolnej ręki.

Wymienione wyżej warunki przetargu należy przeczytać w biurze Nadleśnictwa Włocławek i złożyć na nich czytelny podpis w dowód przeczytania.

NADLEŚNICZY

Inż. In. Konwicki

Roczne Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Kupców Polskich we Włocławku

Dnia 31-go marca 1946 r. o godzinie 14.30 w sali Rady Związków Zawodowych przy ul. Słowackiego Nr. 1 (Muzeum) odbędzie się

ROCZNE WALNE ZEBRANIE

członków Stowarzyszenia Kupców Polskich we Włocławku z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Wybór prezydium.
3. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania.
4. Sprawozdanie z działalności Zarządu:
 - a) skarbnika
 - b) Straży nocnej
 - c) Komisji Rewizyjnej.
5. Ustąpienie starego Zarządu i udzielenie absolutorium
6. Wybór nowych władz Stowarzyszenia:
 - a) Zarządu
 - b) Komisji Rewizyjnej
 - c) Sądu polubownego.
7. Wolne wnioski
8. Zamknięcie obrad.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

St. St. „Przybyły“. Redakcja nie może przyjmować do druku korespondencji niepodpisanej właściwym imieniem i nazwiskiem. Nadto artykuł jest niewyraźnie sformułowany i nie możemy w żaden sposób zrozumieć treści. Prosimy o konkretne przedstawienie sprawy i o podpisanie artykułu.

Ogłoszenie

Dnia 25 marca 1946 r. odbędzie się dodatkowa rejestracja klaczy w Włocławku, na placu przed budynkiem gm. Łęg o godz. 9-tej rano. Powiadamia się właścicieli o obowiązku stawienia klaczy do rejestracji.

W tym samym terminie i czasie odbędzie się dodatkowa licencja ogierów, które dla ważnych powodów nie stawiły się do licencji w listopadzie ub. roku.

PREZYDENT MIASTA

(—) I Kubecki.

Ogłoszenie

Na podstawie instrukcji Nr. 7 Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego z dnia 18.7.1945 r. oraz zarządzenia Wojewody Pomorskiego z dnia 23.7.1945 r. L. dz. 2672/45, podaje do publicznej wiadomości wszystkim osobom zainteresowanym, że z dniem 20 marca 1946 r. Starostwo Grodzkie we Włocławku (gmach Zarządu Miejskiego, pokój Nr. 10) rozpocznie wydawanie w godz. od 9 — 12 potwierdzeń odbioru wniosków szkód wojennych, złożonych przez mieszkańców m. Włocławka w swoim czasie w Referacie Szkód Wojennych, po uprzednim opłaceniu zł. 10 w KKO m. Włocławka, Pl. Wolności 17 za druczek potwierdzenia.

Jednocześnie zaznacza się, że zaświadczenie wydane przez Ref. Szkód wojennych będzie służyć jako dowód zarejestrowania szkód wojennych i będzie ono mieć charakter dokumentu uzupełniającego w postępowaniu przed Władzami Skarbowymi o ulgi podatkowe itp.

Zaświadczenia te będą wydawane w/g poniższego planu:

Od dnia 20 — 23.III. rb. litera A i B
Od dnia 25 — 30.III. rb. „ C i D
Od dnia 1 — 6.IV. rb. „ E do F
Od dnia 8 — 13.IV. rb. „ G do Ł
Od dnia 15 — 20.IV. rb. „ M i N
Od dnia 22 — 27.IV. rb. „ K
Od dnia 29 — 4.V. rb. „ S
Od dnia 6 — 18.V. rb. „ S do Z.

STAROSTA GRODZKI

(—) I. Kubecki

Włocławek, dn. 18.III.1946 r.

OGŁOSZENIE

Na mocy art. 8 ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U.R.P. Nr. 51, poz. 425), oraz zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego z dnia 6. 3. 1946 r. L. dz. sp. M. 347/46 podaje się do publicznej wiadomości wszystkim restauracjom, wyszynkom i innym sklepom sprzedaży alkoholowej, co następuje:
Zakazuje się sprzedaży detalicznej lub innego detalicznego pozbicia się; tudzież podawania do spożycia w lokalach i miejscach publicznych napojów, zawierających jakkolwiek ilość alkoholu: nieletnim do lat 21 lub uczniom wszelkiego rodzaju szkół niższych i średnich bez względu na wiek.

Winni, niestosujący się do powyższego zarządzenia będą pociągani do surowej odpowiedzialności karnej.

PREZYDENT MIASTA:

I. Kubecki.

**Czytajcie
Gazetę Kujawską**

Ogłoszenie

W myśl par. Nr. 37 rozporządzenia Biura Rolniczego z dnia 1. 3. 46 r. Wydział Aproprowiacji i Handlu podaje do wiadomości wszystkim tym, którzy posiadają buhaje i knury, a nie byli na licencji dnia 20-go listopada 1945 r., aby się zgłosili celem zarejestrowania w Wydziale Aproprowiacji i Handlu, ul. Kościuszki 12, pokój Nr. 9, w godzinach od 9 do 12 celem zameldowania do dnia 22. 3. 46 r., gdyż spóźnienie się dnia 25. 3. 1946 r. o godz. 9-ej przy ul. Paderewskiego Nr. 8 przed gmachem Zarządu gm. Łęg.

Niezgłoszenie rozplodnika przewiduje karę w wysokości 2.000 zł.

Za Prezydenta Miasta
NACZELNIK WYDZIAŁU
Aproprowiacji i Handlu
(—) Fr. Redo.

Uwaga Emeryci!

W dniu 29 marca rb. o godz. 15-tej (3), odbędzie się Walne Roczne zebranie członków Związku Emerytów Państwowych i Samorządowych w sali przy Radzie Związków Zawodowych w Muzeum, ul. Słowackiego Nr. 1, II piętro, a mianowicie:

1. Zagajenie.
2. Wybór Prezydium.
3. Odczytanie protokołu z ostatniego ogólnego zebrania.
4. Uchwalenie Statutu Związku.
5. Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok 1945.
6. Sprawozdanie Kasowe.
7. „ „ Komisji Rewizyjnej.
8. Wybór 3-ch Członków Zarządu na miejsce ustępujących i 3-ch zastępców.
9. Wybór 3-ch Członków Komisji Rewizyjnej 3-ch zastępców.
10. Wybór Sądu Polubownego (honorowego).
11. Uchwalenie wysokości składek miesięcznych, członkowskich.
12. Uchwalenie wysokości wpisowego.
13. Uchwalenie Preliminarza budżetowego na rok 1946.
14. Wolne wnioski (sprawa stołówek).

Zarząd

Ogłoszenia drobne

UNIEWAŻNIAM skradzione 3 kartki żywnościowe za m-c marzec I kat. prac. i 2 I kat. rodz., Krasucki Stanisław, 3 Maja 10.

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację nauczycielską Nr. 12482 Wierzbicka Maria, Grabkowo.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę żywnościową za m-c marzec, Bronisława Niderfijer, Słodowska 4.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU na nazwisko, Bieliński Henryk, Wilezniec Fabianki, gm. Szpital Górny.

WYDZIERŻAWIĘ sześć-hektarowe gospodarstwo w mieście. Wiadomość: Szpitalna 3/3.

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartkę żywnościową kat. I za m-c marzec, Goździkowska, 3 Maja Nr. 10.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU na nazwisko: Kaczmarek Stanisław, Nakonowo, gm. Śmiłowice.

UNIEWAŻNIAM zgubione kartki żywnościowe za m-c marzec, Celewicz Kazimierz, Wiejska 14.

ZNALEZIONO dokumenty, listy i fotografie stanowiące własność Mazurkiewicza Tadeusza, kaprała 7 Sam. Bud. Bryg. 42 Baonu urodzonego w 1924 r.

Dokumenty można odebrać w Administracji Gazety Kujawskiej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Ze terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E — 12200

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4, Tel. 11-26.

Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—13 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU.

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo: Kolegium Redakcyjne.